

Az előfizetés ára
 1883. januártól egész évre . 8 frt.
 fél évre . . . 4 frt.
 „ „ „ negyedévre . 2 frt.

PÉCS

A hirdetések ára:
 Négy hasábos peűtsor
 1-szer 6 kr.
 2-szer 5 kr.
 3-szor 4 kr.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
 Nyilttérben egy sor 10 kr.

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvtőlél Király-utca.

Pécs, január 23.

Az 1848 előtti magyar politikai élet, mint azt előző két számunk vezércikkében kifejtettük, a külügy és pénzügy tekintetében nem volt hazánk független önállóságának megfelelő. A magyar hadügy 1800-tól 1848-ig nem tartott fel a kül- és pénzügyeknél megnyugtatóbb viszonyokat. A magyar hadügy önállóságának első bizonyítékát mindjárt 1800—1848-ig hozott országos törvényeink bizonyítják.

A nagy francia forradalom, mint sok más téren, úgy a hadviselés terén is gyökeres átalakulásokat létesített, mert a hadszati modorral együtt, a nemzeti véderőnek egész korábbi szervezetét megváltoztatta. Ha a nálunk is lassankint behozott újításoknak törvényes nyomait keressük, törvénytárunk cserbe hagyja fáradozásunkat. Nehány törvényes tilalom az ellen, hogy a magyar katona idegen ezredbe soroztassék, hogy a magyarok a főbb tisztségekből kizárassanak, ez minden, amit a magyar törvény tárgyal, ezenkívül csak az ujonczjuttalékok megszavazásáról, vagy a nemesi insurrectió elrendeléséről találunk határozatokat, de a hadügy rendezére és reformálása, a hadsereg szervezése, besztása, ezredalakítása, felszerelése, a szolgálati viszonyok szabályozása, mozgósítás, vezérlés, vezénylet és amnyi más alkotmányos kérdés

mintha nem is létezett volna. A törvények mit se szólnak ezekről. E kérdések reánk nézve csakugyan nem is léteztek. Rendeltetésünk volt, katonát adni, de hogy aztán mint, és kik bánjanak el a nemzet fiaival, abba a bécsi katona körök már nem türték a beavatkozást. Jól jártunk, ha még katonát is kértek tőlünk, mert csak 1813-ban, egy év alatt ötízben, országgyűlés mellőzésével rövidesen a megyékre ráirtak ujonczokért, s a megyék, bár óvással és csak „magán uton“, de mind az öt ízben kénytelenek voltak új, meg új csapatokat elő teremteni. Ez a kényelmes katona-szedési mód azután is gyakoroltattott, míg az 1827: 4. t. cz. az elvet újra meg nem mentette, de azért a kötéllel fogott katonák sora még mindig nem fogyott ki.

A ki egyszer a katonai kötelékbe bebonyolódott, nem egy könnyen szabadult ki onnan, s az ott töltött idő alatt a szegény katona olyan állapotban volt, hogy mai fogalmaink szerint alig vehetnök ember számba is.

A hadsereg nem arra czélra rendeztetett be, hogy a hazát védje, hanem, hogy dynastikus czéloknek szolgáljon kifelé, idebent pedig a kényuralom a hadsereg szuronyaira támaszkodhassék. E czélból a hadsereget csaknem kasztszerűen zárták el a polgári elemtől, a csapatokat állandóan idegen népek közé telepítették, nehogy egymást megértve,

katona és polgár összetartsanak. A kettő közötti választó falat mindig magasabbra emelték, a katonát a testületbe mindig szigorubbán zárták el. Itt a testületben szigoru alávetettség, önkényes és kegyetlen büntetések kiskoruvá tették a katonát, de kifelé a testület nagy és sértő előjogokkal ruházattott fel, a polgári rend pedig kihívásnak, sértegetésnek, faggatásnak volt kitéve, s a katona azt, mint aláblávtól, nézte le.

Ilyen volt a hadsereg szelme.

A magyar nemzetiségnek vagy fel kellett olvadnia a tömegben, vagy a legalantibb helyeken huzni meg magát. Magyar már csak azért se lehetett tisztségre alkalmasz, mert nem bírhattott az állásához megkívántató képzettséggel, mivel nem volt magyar intézet, hol ezt megnyerhetette volna.

Egy magyar katonai iskolánál nem lehetett szerényebb kívánalma a rendeknek, az 1808. országgyűlésen a hazafiak meg is ajánlottak arra másfél millió forintot, de ez az iskola úgy a bécsi katona körökkel szemben valóságos sisyphusi vállalatnak bizonyult. Az 1811-iki pénzdevalváció az összeget egy ötödére csökkenté, de a hazafias lelkű alapítók kipótolták a hiányzó négy ötödreszt. Az ügy még sem volt képes helyből mozdulni. Az 1825-iki országgyűlésig az alapra ismét százezrek ajánltattak, azóta tíz év

A „Pécs” tárezája.

Egy emigrans naplójából.

— Folytatás. —

Megvívén parancsát, megkezdttük a támadást, oly sikerrel, hogy az osztrákok mintegy mértföldnyi tért kénytelenek voltak állásukból átengedni. Ép ekkor érkezett Kmettytől is jelentés a balszárnyunkról, tudatta, hogy szerencsés volt az ellenség támadását visszaverni; lovasságát az első rohamban áttörte ugyan az egyesült osztrák-orosz lovasság, de nagy hamar felül kerekedett és megszalasztotta azt; azonban csak nyolcz ezer embere lévén, nem meri a nálánál több, mint háromszorta erősebb ellenséget megtámadni, de igéri, hogy féken fogja tartani és állásában lekötni.

Délután három felé járt az óra, minden jól ment; ekkor Mór elküldött, nézném meg, mit mivel jobb szárnyunk, tudassam Desewffyvel a csata állását és kérem jelentését. Odavágtatva, véghetetlen ijedséggel vettem észre, hogy Gál dandárával elhagyta a szt-andrásiombokat. Az osztrákok nem is késtek elfoglalni ezt az egész csatatéért domináló posztót. Ezen menthetlen hiba folytán

jobb szárnyunk csupán Desewffy és Vysocky gyenge dandáraiból állott; ezeket az osztrákok kemény ágyu- és rakétatüzbe vették és egy vegyes uhánus és dragonjos lovasosztályal rohanták meg; a mi csaknem csupa uőczből álló lovasságunk eleinte bámméskodva nézte a rohanó ellenséget, nem kis bajba került támadásra birni, de midőn aztán a vitéz Desewffy példájára neki batorodott, becsületesen neki hajtott; rövid csata után visszavertük az osztrákokat, de aránylag kevés kárt tettünk bennök, szegény fiúk ügyetlensége mentette meg őket a megsemmisítéstől. Hiába, az ujoncz lovas csak fél katona, sem lovával nem bír úgy bánni, mint kellene, kardjának sem tudja igazi hasznát venni. Alig végeztünk a lovassággal szemben, oldalról is ellenséges csapatok közeledését jelenté egy őrszemre felállított lovas szakasz, nemsokára onnan is megszörláltak az ágyúk. Kettős tüzbe véve, Desewffy kénytelen volt visszavonulást parancsolni, igérve, hogy lépésről-lépésre csatázva fog hátrálni, de mind ő, mind én beláttuk, hogy az ötszörösen erősebb ellenségtől szorítva, ha erősítést nem nyer, soká nem fogja magát tarthatni; kért, sietnék a dolgok állását megjelenteni, mit én lóhalálában, sűrűn hulló golyó zápor kíséretében meg is tettem.

Mig én odajártam, Bem megérkezett Mórhoz, igen lankadt, alig bírta magát

lován; ők is végtelenül meg voltak lepve, midőn Gál dandárával a centrumban megjelent, hol amugy is jól folyván a csata, rá szükség nem volt. Haszonra kívánván mégis fordítani e visszas körülményt, elhatározták az egész erőt az ellenség centrumára vetni, azt, ha lehet áttörni és ezzel a csatát eldönteni. Bem Mór kérté, rendezné és vezetné előre a támadást, a további operatiót ő fogja majd vezetni; aztán pedig Mór sietne a jobb szárnyra és Kmettyvel szintén támadtassa meg az ellenség balszárnyát, hogy az így elfoglalva lévén, ne istápolhassa a centrumot. Mór kívánsága szerint rendelkezett; a csapatok bátran nyomultak előre, az ellenség folytonosan hátrált. Ép akkor érkeztem meg, midőn Mór készült Kmettyhez lovagolni. Alig végeztem jelentésemet, midőn az ellenség centruma felől újabb irtózatos ágyuzás odavonta figyelmünket. Láttuk, miként eddig bátran előrenyomuló csapataink állnak, sőt ingadozni kezdenek. Az ellenség, úgy látszik, előrehozza tartalékjait és mintegy hatvan ágyuval roppant tüzbe vette seregünket. E közben hozzák Gált, egy ágyugolyó elvitte lábát. Mór látván, hogy a csapatok nem képesek többé előre haladni, felvén a jobb oldalról a tulszárnyalástól, átalános visszavonulást tanácsolt; Bem azonban erőltetni akarta a dolgot és tán nem is tágít, ha egyszerre csaknem minden ütegtől nem

alatt újabb 300 ezer forint gyűlt be, (maga gr. Buttler János 126 ezer forintot adott) végre 1831-ben lerakták a mostani Ludovika akadémia alapkövét. De az 1835-ki országgyűlés sürgető kérelmére adott válasz még mindig elégtelennek mondja a pénzalapot. A rendek készeknek nyilatkoztak a hiányt teljesen pótolni, de egyszerűsind követelték az eddigi tőke kezeléséről szóló számadást, mit a kormány csak hosszas vonakodás után teljesített. Álmélkodva látták ebből a rendek, hogy a kormány később szándékosan elpazarolni a pénzalapot, mintsem az intézetet céljához juttatni. Így, bár az intézet alapköve csak 1831-ben tétetett le, mégis annak számára már 1803 óta fizetett fő-, aligazgató-, élő- és táncz-mester-estöbb házi cseléd tartatott. Ezek közül csak a főigazgató fizetésére 162.000 frt fordított.

A Ludovika akadémia végre valahára felépült, de magyar katonai intézette csak napjainkban, a 67-iki kiegyezés után válhatott.

1848 előtt magyar hadsereg nem létezett más, mint a nemesi insurrectió, s ez is utolsó megjelenésekor, az 1809-iki győri csatában követlenül puskái, kantártalan lovai, botgye-veireivel életképtelennek bizonyult, a dicstelen szereplés után csakhamar szét bocsátott, hogy végkép letűnjék a magyar történelem színpadáról.

Ha akkor egy jó nemtő a hazafiaknak egy álomképben megmutatta volna mostani honvédeinket, élükön a magyar királylyal, József főherczeggel és a magyar tábornokkal, aligha hitték volna még vérmesebbek is, hogy álomképük hatvan év múlva valósággá válik.

Nyilt levél a kedves mamákhoz.

Tavaly a pécsi tanügyi lap, mely már nem egy gyakorlati és életbevágó kérdést vitt a nyilvános megbeszélés terére, a

„szülők bünei“ cz. a. oly dolgokat tárt olvasói elé, melyek szerény véleményünk szerint megérdemlik, hogy egy szaklap szűk olvasókörén túl is megbeszéltessek. Csekélységünk is hozzászólt a „szülők bünei“ néven ismert társadalmi bajhoz, és mert e seb a sok hivatott orvos gyógykezelése dacára sem be nem gyógyult, sem begyógyulni egyhamar nem fog, sőt, hogy egészen őszinték legyünk, még csak hegedőfélben sincs: nem vélünk az emberiség e fontos ügyének rossz szolgálatot tenni, ha érveinket a hivatottak forumától, a szakemberek közegetől a hivatottabbakhoz, a legtermészetesebb nevelőkhez, az anyákhoz s érző szívükhöz intézzük azon reményben, hogy ha nem sikerül is óhajunknak megfelelőleg magunkat megérte tűnk, de tán igenis megérezte tűnk azt: mi voltaképen czélja jelen sorainknak.

E szükségzerű bevezetés után a t. anyák kegyes engedelmevel felveszem tárgyam fonalát.

Általános a panasz az erkölcsök elvadásása fölött. Budapesten nem régen egy szervezett gyermekbandát fedeztek fel, melynek tagjai fáradalmukat a legundokabb gyönyör karjai között pihenték ki. Az sem történt oly régen, hogy 7-8-ban a rendőrség egy 13-14 éves leánykat szedett fel az utcáról, ki, mint a lapok regélték, az iskolával együtt a szülői házat is kénytelen volt elhagyni, mert számára más remények nyíltak az élet iskolájában. Csak néhány éve mult, hogy egy fehérvári 14 éves Don Juan és egy 11 éves Donna Margueritta — tele voltak ekkor a lapok ez ujkori csodával — áldástalan, de nem gyümölcstelen frigyét kötöttek volt. Van tudomásunk oly 12 éves kis jószágoskáról, ki — más vállalkozó hiányában — testvéröccsével lépett szövetségre. Egy a képesítő-vizsgán megbukott hülyecske e miatt való elkeseredésében a Dunába ölte magát. Mosonyban meg csak a minap egy IV. oszt. népiskolai subancz késsel rohant tanítójára, mert ez őt kézzelfoghatólag szándékozott darócos magaviseletének helytelenségéről meggyőzni. Szomoruan illusztrálja az erkölcsi sülyedést ezen statisztika is: a fővárosban az elmúlt évben 112 egyvén vetett öngyilkos módon véget életének, és pedig 89 férfi és 23 nő. — De ki győzné a gombamódra szaporodó sok vadhajást, ferde kinövést mind számbavenni?! E néhány jelenség is, úgy hiszszük, teljesen elégséges arra, hogy

a jobb érzés, a finomabb izlés undorral forduljon el e rút képtől, másrésztől meg szánakozzék a legszánandóbb áldozatokon.

Nem kétlem, t. anyák, önkök egyetérteneke velünk abban, hogy ez így nem maradhat, és abban is, hogy ily depravált állapotok rendkívüli orvoslást igényelnek, gyors segélyért kiáltanak.

Elő hát legalább a bűnbakkal! Hja, ha ez olyan könnyen menne. Talán az iskola? Soknak kedvencz vesszőparipája, minden obsoenitásért, erkölcselenségért az iskolát bűnbakul odadobni. Az iskola lenne a bűnös szenvedély ápolója, fejlesztője? Még kérdésnek is oly különösen hangzik. Nem úgy, t. anyák, az iskola, ha e szép névre csak némileg érdemes is, mindenha mérsékelte a nemtelen hevet, korlátozta a csapongó képzeletet: itt hiába vadaskodunk. Az emitt lerakott alap jó, noha, megengedjük, nem mindig elégséges is. De az élet, az élet, ezen az iskolánál összehasonlíthatatlanul nagyobb mester, hogyan oldja az meg feladatát?

Nincs okunk feketén festeni, az sem lehet czélunk, hogy rózsaszínű zománczozal adjuk — meghamisítva az életet. Bíráljuk, a hogy találjuk.

A szülők, (nem fedjük, magunk is azok vagyunk), vagy használjunk egy tágabb fogalmat: a felnöttek ama végzetes élvől indulva ki, hogy „hisz az aprók nem értik még!“ beszédükben és tetteikben a botrányig feszteleneke és feslettek. E vádat, t. anyák, általánosságban kell tartanunk, mely azonban, magától érthetőleg, igen tiszteltreméltó kivételeknek is enged helyet. Nem szólnuk tudatos rombolásról, hanem rombolásról, melyre nézve végre is teljesen mindegy, akár czélzatosság, akár könnyelműség adott neki létet, a mint az életerőnél is egyre megy, akár a véletlen, akár a gonoszság golyója oltotta ki.

Találunk még mást is. Obscen kiállítások és látványosságok, övig decolletált hálócsok a szülői ház falain, a kirakatokban és színházakban — napirenden. Hová jut ennyi érzékiséggel szemben az az erkölcsi erő, melyet sem idejekorán, sem kellőleg nem vértettek fel ily kísértések ellen?!

Hát az ifjúságnak magán-olvasmányában mit nyújtjuk? Ha valahol, úgy itt vétünk legtöbbször a gyermekek szellemi és erkölcsi élete ellen. A selejtesség mérge leginkább ezen a csatornán szíváro az ifjúság gyanútlan szívébe.

érkezik jelentés, hogy lőszerök fogytán van. Dembinszky véghetetlen visszavonulásba hadjárataban mindig gondosan biztonságba helyezte tartalék lőkészletét; ő eltávozván, senki sem tudta, merre van. Engedett tehát Bem is, és kiadta a parancsot a visszavonulásra.

Guyon csak e pillanatban érkezett vissza podgyászi expedíciójából, Bem keményen megtámadta, de most nem volt idő, kellőleg kérdőre vonni; Bem megparancsolta neki, siessen a temesvári vadász-erdőbe, iparkodjék, a csapatokat, a mint azok ott egymásután megérkeznek, az erdőn átvezetni és a rékasi országoton csatarendbe felállítani. Mór megkérte, vegyen magához annyi lovasságot, a mennyit szükségesnek tart és egy pár ágyu üteget és fedezze a visszavonulást. Kmettynek is elküldetett a visszavonulási parancs. Desewffy folytonosan csatázva hátrált. Legszébb rendben vonultak vissza összes csapataink.

Mór hét osztály huszár és két hatfontos üteget vett magához, ezekkel alkonyatig tartotta vissza az osztrákokat, kik egyideig minden ágyujukat reá fordították; már minden töltésüket ellőtték a mi tüzeireink, utóbb csak néhány háromfontos töltés maradt, ezeket is a Török segéd által előhozott háromfontos ágyukból már-már ellövöldözték, mikor az ellenség ágyui egyszerre elhallgattak. Mór ekkor elküldött, lézzem meg,

a sereg bevonult-e már a vadász-erdőbe? Úgy találtam, hogy minden csapat bevonult, még csak Vécseynek pár zászlóalj maradt innen; ezekkel tartotta féken Vécsey a csata alatt a várőrségét és kitöréseket vissza is verte.

Itt találkoztam Bemmel, kért, mondjam meg Mórnak, hogy előbb tudomást szerezne, vajjon Kmetty elhagyta-e már a beregszói erdőben állását, aztán ő is vonuljon vissza. Mikor Mórhoz visszatértem, már csak két osztály huszár, még pedig a reggel megfedezett Boeckay csapat volt vele és két háromfontos ágyu, a többiit elküldötte, miután az ellenség az üldözést félben hagyta. A ki-rendelt őrnárat jelentvén, hogy Kmetty is elvonult, mi is visszaindultunk. A mint az országntról letértünk, búcsúzóra roppant ágyutüzbe vett az ellenség. Legalább ötven ágyu hosszában kelle elvonalnunk; szerencsére az öles tengeri, mely az ellenségtől elválasztott, lehetetlenné tette az irányzást és elverte a golyókat; egy lankadt golyó mégis, de csak igen gyengén, meglegyintette Mór lovát, kissé ingadozott, de el nem esett, hozzám is egy a földről felpattant oly közel röpült, ha lovam félre nem ugrik, alkalmasint leüt. A Boeckay-huszárok helyreütötték a reggeli csorbát, Kürthy alezredessel élükön lépést követtek bennünket és csak akkor kezdtek ügetni, midőn ezt kértemre Mór megengedte.

Mire az erdőhöz értünk, egészen bees-

teledett. Miután azt hittük, hogy a csapatok azon már mind átvonultak, elgondolható meglepetésünk és bosszuságunk, midőn azt z s u f o l v a l e l t ű k k a t o n á k k a l. Ezen erdő hátunkban lévén, a csata alatt jó támasz; de telve szűk utakkal, a visszavonulást nehezé tette; Guyonnak parancsa és feladata volt: azon a sereget minél gyorsabban átvezetni; ő pedig, senki sem tudja miért? megállította az első csapatokat, a mint aztán a csapatok egymást követték, egymásba ütődve végkép összezavarodtak.

Ezen erdőben volt Vécsey tábora, a szegény éhes-szomjas nép élelmet, italt remélt lenni a bódék közt, ezt keresve, a csapatok teljesen felbomlottak.

Ki írhatná le Mórnak bosszuságát és fájdalmát! Négy hosszú órán át tette ki magát a legnagyobb veszélynek, hogy a sereg visszavonulását biztosítsa és most, rendezett, újabb harcoképes sereg helyett felbomlást és feloszlást kelle találnia. A zavarban elváltam Mórtól, így történt, hogy ő Gyarmata felé ment, én pedig Desewffyvel és Nemegeyivel találkoztva, velök Rékás felé, hová hajnalba érkezünk. Betekintettünk utközben a Remetén felállított tábori kórházba; ott leltük Gált, lába már le volt vágva; ő mély álomban; nem keltették fel, szóltan bucsúztunk el tőle, és hagyuk szomorú sorsára.

Méltán kérvheti lánglelkű Eöt v ö sünkkel a t. anyák egyike vagy másika, „miután e világ olyan, minővé Adám bűne után lett, jő-e, ha a gyermeket oly körben neveljük, hol magát paradicsomban gondolja?“ Nem jó, sőt szükségesnek tartjuk, hogy ismerje az életet, amit van, csak hogy nem oly effectuálással, minővel pl. a francia regényírók legtöbbje — erkölcsi háttér nélkül — hozza színe. Herbart-tal, e kiváló philosophussal kérünk, t. anyák, hogy igenis: mutassátok be a gyermeknek a roszt, csak ne tegyétek vágya, kívánsága tárgyául maga a gyermek azt fogja találni, hogy rossz.“

Az eddigiekből is, mikkel hibáink épen nincsenek kimerítve, látható, hogy a baj kutforrását is ismerjük. Nem tartozunk azok közé, kik önkörről, t. anyák, felteszik, hogy „hiúságuk nem gondol az árnyalatokkal, kiknek minden tömjén jó s ha a hódolat tömjénre nem tehetnek szert, beérik a közönséges bökolással;“ nem, nekünk Önökön magasabb a véleményünk, s ez remélünk engedi, hogy teli kézzel adandják meg csekélységünknek a kért felmentvényt öszinteségünkért, nyíltságunkért, melylyel magasabb céloknak tartozunk.

Igen, t. anyák, nem veszünk ki senkit, minden osztálya, a társadalomnak hibás a mai depravatióban, de legnagyobb bűnös mégis ama szűkkeblű kor, mely megtagadja tőlünk — téves tanrendszere által azt, a mire leginkább van szükségünk: a nevelés felemelő mesterségéhez értő anyákat.

Egy magas szellemű irónok azt mondja: Helyesen tudni nevelni, az talán a földön a legnagyobb tudomány.“ Talán ezért vétünk annyit ellene. Hogy is lehetne az könnyű dolog, megismertetni a gyermeket emberi kötelességeivel, aként vezetni, hogy az élet kellemes és kellemetlen változatait egyiránt elviselni tudja. Könnyebb ezt definiálni, így papírra vetni, mint e szép elméletet alkalmazni. Oh pedig hányan hiszik magukról, hogy értenek hozzá! De hát az anyák sem?... a nevelés leghivatottabb, legtermészetesebb cultiválói sem? Nem törjük el feltétlenül a páleztát fölöttük. Ok, a megtestesült szeretet képviselői, bizonynyal több érzékkel, több hivatottsággal bírnak ezen lélekemelő munkakörre, mint bárki közülünk, elismeréssel emeljük ki, hogy a Hunyadyak, a Rákóczyak nagysága az anyák nagysága és nem az atyáké; hanem — hogyan is mondjam? — egy kis észrevételt mégis megengednek kedves hölgyeink. Hányan vannak, vagy voltak a szépem soraiban, kik, midőn férjhez mennek, vagy mentek, számbavesszik ama époly komoly, mint szent hivatást, mely rájuk, a család boldogságának őrangyalaira, új életviszonyukban vár? Igaz, ki keresné a földi gondot akkor, midőn minden a mennyben úszik? Mi is azt mondjuk, ennek nem akkor van az ideje, hanem sokkal korábban kellene tudomást venniük ama teherről, mely gyenge vállakra, roskatag lelkökre nehezedik, a mikor oly boldog odaadással hajtják magukat a hitvesi, az anyai, édes, de roppant felelősség-terhes iga alá.

Ismételjék azonban, a természetelleneséget a kor szemlájára írjuk, ama korára, mely — a mit a legjelesebb nevelési írók már annyira — sürgetnek — még mindig késik: iskoláiban a nevelés elméletét és gyakorlatát méltató azon tárgyat felvenni, melynek mindenik nő neveltetése folyamában befejezőnek kellene lennie. Feietebb visszas e szánandó kor félszerege, hogy míg fiait mindenről szereti felvilágosítani, leányait a rájuk legfontosabbra nézve, teljes tájékozatlanságban hagyja: nincs gondja arra, hogy a leendő anya szellemi érettségének kétséget kizáró kelleivel birjon. Pedig be sok haszontalan lim-lommal ölik el növendék-leányaink arezáról a ró-

zsákat és szeretetnek szegényekkel — női rendeltetésök ellenére s hihetőleg a haza kárára — testi gyöngülés árán oly szellemi képességet, melyre sem nekik, sem a családnak nincs szüksége.

Önök, t. anyák, közrehathatnak egy nagy társadalmi kérdés szomorú jellegének átalakítása nehéz munkájában a nélkül, hogy erre „föliüröl“ impulst kellene bevárniok. Nemelyeket Önök közül, t. anyák, részint saját tapasztalatán, részint a mások szánaudóságán szerzett okulás, engedjék ezt hinnünk, jobb belátásra birt. A végzetetlen ragaszkodás szívük szakasztottjaihoz, kiket Cornéliaként „legnagyobb kincseik“ül tekintenek, nem engedi, hogy a lezckét e tárgyban ne Önök, hanem az élet az ő fanyarságával adja nekik. Ne burkolják el kedves leányaik elől azt a sorsot, mely egykoron osztályrészők leend. A nyíltság, melylyel őket jövő hivatásukba avatják, megöli a beteges képzelődést, és elnyomja a titkos kíváncsiság minden gerjedelmét. Ha az értelmi, erkölcsi s testi nevelés fáradságos munkájában mai és jövő anyáinkat már nem az ösöktől átvett chablón, hanem legkiválóbb irónk utmutatása vezetendi: lehetetlen, hogy a társadalmi képe meg ne változzék.

A kedves mamák velünk szavaznak, midőn mondjuk: Nekünk testileg jól fejlődött, észben nem szegény, szívben gazdag és jellemben dús és a vallásosság melegdől áthatott oly anyákra van szükségünk, kik akarják is, képesek is, saját testi, lelki, kedélyi és jellemi gazdagságukat gyermekeiknek átadni arra nézve, hogy a társadalom ne mutakozzék oly szomorúnak. Az ily anyák, — a legtisztelteméltóbbak után formáljuk e hitünket, — nem tűrik az obsceon dolgokat sem szóban, sem tettben, sem képbén, mert az önmaguk iránti tisztelget sokkal kitünőbb mérvben van bennök kifejlődve, semhogy méltóságukon oly aljasságokkal sértést engednének ejteni. Az ily anyák előbb maguk olvassák át a gyermekeik kezébe szánt olvasmányt, s csak akkor adják át nekik, ha anyai ítélőszékük előtt megállta a legszigorubb bírálatot. Meg tudják értetni gyermekükkel, hogy emberi értékünk erkölcsi és jellemi gazdagságunkban határozódik, függetlenül az üres emberek léha szépelgésétől, czafrangjaitól, melyeket azok ámitásunkra, megrottásunkra aggatnak ránk. Igen, az ily anyák valódi áldásai a családoknak s ostarai minden nyilt s alattomos frivolitásnak.

Mert „a világ erkölcsi sorsa nem függ annyira a polgári intézményektől és a neveléstől, mint inkább az erkölcsi befolyásoktól, melyek közt leghatalmasabb az anyai befolyás. Az anya jellemétől függnek egész nemzetek hajlamai, előítéleti és erényei.“ (Beniczky Irma: A nők hivatása.)

Ezen utolsó igazságot már nem t. hölgyeinknek szántam, hanem korunknak, mely — valóban csodálatos — ebben is, másban is, de különösen e téren annyira igényli, hogy a tej fehérségét bizonyítsák be neki.

És a férfiaké megint a könnyebb rész legyen? oh nem; mi tanítványaiul szegődünk bájos hölgyeinknek, s akkor majd, ha a főbb vonásokban változtam arany-korszak bekövetkezik, hogy minden kis feleség egyszerűs mind kisebb-nagyobb szabású paedagogus leend: ezer meg ezer örömmel, s ha lehetséges, a mainál még nagyobb hódolattal hajtjuk fejünköt a sziv királynőinek uralma, kormánypálezzájára alá.

Önöknek, tisztelt anyák

legigazabb tisztelőjök:
Dráventi szemléelő.

Országgyűlés.

Január hó 18-iki ülésén a képviselőház első sorban a biztosítási szerződések és ezekhez hasonló jogügyletektől fizetendő illetékekről szóló törvényjavaslatot tárgyalta, melyet a ház — Hegedűs Sán-

don azon indokolása után, hogy az illetékek ezental nem a II-od fokozatu scala szerint, hanem százalékokban és nem minden egyes üzlet után külön-külön, hanem évnegyvedentiki összes ügyletek után fognak kivettni, — általánosságban és részleteiben is elfogadott.

A hadmentességi díjról szóló 1882. XXIII. tezik módosítását célzó törvényjavaslat élénk vitát idézett elő.

A hadmentességi díj a családfőre a megelőző évben kivetett összes állami egyenes adók és földterhermentesítési járulékalapján fizetendő és pedig:

3 frtyui összegben, ha az adóalap 10 ftáln nem nagyobb,

5 frtyui összegben, ha	25 frtnálnem nagyobb
8	50
16	100
24	300
32	500
48	800
60	1000
80	1200
120	1200

Leskó az első osztálybeli díjnak 1 frt 50 krra leszállítása, — Földes pedig az itt elősorolt tíz osztály helyett annak az utolsó évben kirott egyenes adó után 6 százalékos pótlékban történendő kivetése iránt tett indítványt. — Azonban ezen indítványok elvetése után, a ház a javaslatot elfogadta.

A január 19-iki ülésen a most említett javaslaton kívül még a napszámok adómentességéről szóló javaslat is tárgyalásra került, mely azon indoknál fogva, hogy ezen adófizető osztály mozgékonyágánál fogva egyentibben alig tartható, az adó tehát alig hajtható be, általánosságban és részleteiben elfogadattott.

A január 20-iki ülésen a szőlődezsma-váltási tartozások lerovására nézve adandó kedvezményekről szóló törvényjavaslat és a kérvények tárgyalása volt napirenden.

A szőlődezsma váltási javaslat azt célozza, hogy a váltási díj tekintetében felhalmozott hátralékok rendeztessenek; és pedig úgy, hogy azon hátralékok, melyek elemi csapás és a phylloxera pusztításai folytán keletkeztek, teljesen töröltessenek, azok pedig, melyek ezen törvény értelmében liquidatió folytán behajthatóknak ítéltetnek, kisebb részletekre osztva, kevésbé terhes módon hajthatassanak be. — A ház ezen javaslatot is elfogadta.

A kérvények tárgyalása egy kis cull turharcz felét idézett elő, mely tanúságot tesz arról, hogy a visszáidezhetlen mult emberei még most is élnek, számypróbatálgatásokat téve oly áramlattal szemben, mely ellenállást nem ismer, utjában álló minden akadályt elseper: és ez a jelen század szelme.

A catholicismus álláspontja mellett szót emeltek Jánosy János és Göndöcs Benedek, azonban mondhatjuk, nagyon kevés szerencsével. Argumentumaik sem nem tudományosak, sem nem emberiesek, sem nem catholicus szellemiek. — Az olyan beszéd pedig, a milyen Göndöcs Benedeké volt, mely oly mérhetlen fontosságú kérdésben, a minő az egyház és az állam közötti viszony, „hosszas derültséget“, „nagy derültséget“ és ismét csak „derültséget“ képes okozni, — nem használna az ügynek, hanem csak árt. A nevezetesség ő; őli a catholicismust, mely jobb sorsra, és mindenek felett jobb „képviselőkre“ volna érdemes. Könnyű álláspontja is volt ezek folytán a mimiszterelnöknek, ki Göndöcs Benedek szavára reflectálva, nagy fontosságú enuntiatiót tett, melyet tértől hiány miatt jövő számunkban hozunk.

A mohácsi katasztrófáról.

Mohácsról január hó 22-iki kelettel következő részletes tudósítást vettük.

Derék őseinknek az volt dicséretes szokásuk, hogy a rendkívüli eseményeket: áradásokat, tűzvészeket, földrengéseket, stb. házi krónikaikban feljegyezték és ekként késő unokák számára megőrkítették. Sok érdekes, történelmi becsü tudósítás maradt így reánk; a közös szükség és veszély pillanatában tanusított önfeláldozó tevékenységnek és hősiességnek önmegtadagnak sok magas vonása jutott ily módon az utókor tudomására. Napjainkban a házi krónikák helyébe a hírlapok léptek; ezek hivatása a napi események folytonos és nyilvános krónikáját szolgáltatni és azt a jövő nemzedék számára megőrizni. En is becses lapjának ily krónikása óhajtok lenni, midőn abba, az annak utolsó számában rövid táviratokban érintett mohácsi árvízi katasztrófáról és az abból bekövetkezett helyzetről részletes, kimerítő értesítést írok.

A mennyire emberi emlékezetből merített tudomásunk terjed, soha nálunk az egyik rendkívüli áradás a másikat egy hamar nem követte, mint az 1876-ik évit a jelenlegi. Két ily nagy árvízi katasztrófa alig 7 év alatt, ez oly rendkívüli tümemény, melynek okát nehéz megmagyarázni. Innen van, hogy, midőn ez év első napjaiban a felső vidékekről a Duna vizének ily téli időben szokatlan emelkedése jeleztetett, tartottunk ugyan tőle, hogy szigetünket ismét elborítja az ár és azt egy időre hasznavehetlené teszi, de, hogy magát városunkat is baj érheti, arra nem gondoltunk. Csak midőn utóbb láttuk, mily rohamosan árad a Duna és midőn a villanyos sodrony meghozta Győr veszedelmének híret: támadt bennünk aggodalom a város és lakosai nagy részének sorsa iránt. Most már mind a közgazgatási hatóság és városi előjáróság, mind pedig maga a fenyegetett lakosság lázas tevékenységet fejtett ki a dunai elváltás megerősítése és az által a veszély elhárítása tárgyában; sőt, midőn az önkényt működő munkaerő elégtelennek látszott, az erélyes szolgabíró katonai karhatalom segítségével rendelt ki munkásokat a vénytöltés egyes pontjaihoz. De mindezen erőfeszítéseket már e hó 10-én csúfá látszott tenni a bős elem, keresztül szakítván az úgynevezett „kölkedi“ töltést. Azonban emberi erőt meghaladó fáradsággal az egyszer még sikerült a vizet felfogni; mely alkalommal tüzoltóegyletünk néhány működő tagja különösen kitüntette magát. De a helyzet az által, hogy a víz még mindig áradt és a Duna egész szélében nagy jégtábláktól zajlott, mindinkább válságosabb lett. Budapestről már két napja apadás jelezték, midőn e hó 12-én reggel keletkezett csipős délkeleti szél, a nálunk még mindig áradó Duna hullámai és azokban uszó hatalmas jégtáblákat átázott töltésüknek neki hajtva, ez a ropant nyomásnak több ellenállni képes nem lévén. Kölked község felett — épen ott, hol 1876-ban — négy méter szélességben átszakadt. Nagy erővel nyomult a bős elem a körülbelül egy órányi távolságra a városba. Vészlővések, a harangok félre verése és a riadó figyelmeztették a lakosokat a bekövetkezett veszedelemre, kik is nyakra-főre siettek magukat és holmiaikat biztonságba helyezni, némelyeket már utólrát az ár, ezek csónakokon mentették meg ingóságait. A katasztrófa folytán mintegy 400 ház áll vízben, melyek vályoghóll és sárból lévén építve, jobbára ki vannak téve az eldőlés veszélyének. Hogy az ár városunk nagyobb részét nem öntötte el, ez csak annak köszönhető, miszerint a kölkedi töltés beszakadása alkalmával a szolgabíró a reform. temetőtől kezdve, a városon keresztül a Dunáig körtöltést huzatott, mely az ár tovább terjedését megakadályozta.

Ma az említett körtöltésen végig haladva, megszemléltem az előntött városrészt.

Bizony szomorú látványt nyújt, a pusztulás és romlás színhelye az. A víz fölületét többé kevésbé vastag jégkéreg borítja, mely alól, a Duna tükreinek apadása folytán, a víz lassankint apad, lefolyt. A házak elhagyatva, üresen állanak, többnyire megrepedt falakkal, igen sokan dűledező állapotban, 40 már eddig is összeomlott. Itt-ott részint a jégen csúszva, részint csónakokon megjelennek a lakosok, megvizsgálják házaikat, vajjon lakható állapotban vannak-e még s megmenthetők lesznek-e az összeomlás veszélyétől? A menekültek egy része az iskolákban van elhelyezve, mások magánosoknál kaptak ideiglenes hajlékot, könyörömadományok szolgálatják nekik a mindennapi kenyeret. Mert — és ez becsületre legyen mondva Mohács lakosainak — mindenki, ki csak kissé teheti, rang és rend különbség nélkül siet adományával a borzasztó katasztrófa szomorú következeit enyhíteni és inségbe jutott polgártársain segíteni. Első sorban a „Mohács és Vidéke“ című hetilap kezdte meg a könyörömadományok gyűjtését; társadalmi életünk főtényezője, a „Mohácsi kaszinó“ f. hó 18-ra tervezett batyú bálját helyes tapintattal beszüntetvén, e helyett szintén könyörömadományok gyűjtését eszközölte. De már a távolból is megemlékeznek árvíz-károsultjainkról; miként t. i. hitelt érdemlő forrásból értesültem, herczeg Montenuovo Alfréd, német-béli birtokos, Bécsből 250 frt segélydíjat utalványozott. Bár minél többen követnek e nemes példát! Mert mi mohácsiak a mi kis körünkben vajmi keveset lendíthetünk polgártársain nyomorán; megye sőt országszerte kellene érdekünkben gyűjtéseket rendezni. Egyébként derék szolgálóbiránk a megyénkben eszközözendő gyűjtések tárgyában telterjesztést intézett megyei alispán ur ő nagyságához, kinek intézkedésétől a legjobb sikert reméljük. Ezenkívül bizunk Pécs — megyei székhelyünk — polgárainak nemesszivűségében, kik a szomszédos mohácsiakat tehetséjük szerint bizonyára segítyezni fogják.

Bármily szomorú és komoly valamely kép, még sincsen az fényoldal nélkül. A mi árvíz-katasztrófánknak is van egy fényoldala, és ez a jótékony és részvét nemes szelleme, mely gazdagban és szegényben egyaránt oly magasztosan nyilatkozik és mely a nemzeti jellem díszes bizonyítékaként a késő unokákra sem tévesztendi el jótékony hatását!

r. l.

Hírek.

Kitüntetés. Ő felsége Rampelt Adolfnak, Albrecht főherczeg bellyei uralma igazgatójának a mezőgazdaszat és közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a III. osztályú vaskoronarendet adományozta.

A bucsu-estélyről hozott közleményünkben, melyet a távozó Jelentsik ezredes tisztetére a tisztársak rendeztek, Paxi ezredes neve helyett nyomdahiaból Patti név olvasható, mit is ezennel készségesen igazítunk helyre.

Törvénykezési statisztika. 1881-ről folyamatban maradt 74 esőd, melyhez mult évben 8 járult; ezek közül befeljeztetett vagyion felosztással 6, egyezséggel 1, vagyion hiány miatt 1, maradt ez évre 74. C z e g b e j e g y z é s mult évben, egyéni czég 27, társas czég 1; van összesen egyéni czég 488, közkereseti társaság 30, részvénytársaság, 11, szövetkezet 7; összeg 536. Töröltetett 10 egyéni és 1 társas czég. Az urbéri és telekkönyvi átalakítások munkálataiból 1882. év végén: Urbéri birtokszabályozás szükséges fenn nem forgott pécsi járásban 10, a siklósiiban 6, a saásdiban 4, a mohácsiiban 1, a pécsváradiban 1, a szentlőrincziben 12 helyen; a birtok szabályozás folyamatban van a mohácsi járás 5 és a szentlőrinczi járás 1 helyén; a birtokszabályozás keresztül vitetett és így telekkönyvileg át

alakítandó volt a pécsi járásban 47, a dárdaiban 41, a siklósiiban 48, a saásdiban 69, a mohácsiiban 17, a pécsváradiban 36, a szentlőrincziben 59 helyen; eddig telekkönyvileg átalakítva van a pécsi járásban 23, a dárdaiban 20, a siklósiiban 34, a saásdiban 51, a mohácsiiban 4, a pécsváradiban 6, és a szentlőrincziben 49 helységben; az átalakítás folyamatban van 23 helységben s meg sem kezdetett 107 helyen. Ez utóbbiak közül a telekkönyvi hatósághoz eddigre beérkezett 53, a kataszteri, vagy más hatóságoknál 54. Sz. kir. város, nagy község és kisközség van a megyében 357. (Közli. P.)

A. „Pécsi Dalárda“ és „Zene-egylet“ dal-estélye a pártoló tagok számára e hó 27-én szombatn lesz a „Hattyu“-ban. A „Pécsi Dalárda“ elhatározta, hogy néhány dallal a műsört maga részéről is gyarapítani fogja. A műsor következőleg van megállapítva: 1. Induló a „Furcsa háboru“ cz. operetéből Strauss J.-tól. 2. „Dalünnepe“ Thern Károlytól. 3. Nitány „Preciosa“ cz. drámai költeményhez Weber Károly Máriától. 4. „Az álmodó rózsza“ Reinhold Hugótól. 5. Egyveleg „Faust“-ból Gounod Károlytól. 6. „A nyanyelvem“ Engelsbergertől. 7. „Liebe zum Volk“ Souppétól, dal szárnykúrtre. — A zenei rész után tánc következik. Az estély iránt szokatlan érdeklődés mutatkozik s általán azt remélik, hogy kedélyesség és, a mi fő, h á z i a s s á g tekintetében tul fog tenni valamennyi méregdrága fényűző bálom. Figyelmeztetjük az egyesület tagjait, hogy családjaikkal együtt díjtalan belépők van az estélyre, igazolványul a tagsági jegy szolgál.

Felolvasás. A r á n y i Dezső színtársulatuk tehetséges, fiatal tagja, e hó 21-én tartotta meg felolvasását a „kereskedelmi betegsegélyező-és önképző-egyletben“. A felolvasás, melynek tárgyát a „Színművészet és színész állása a társadalomban“ című értekezés képezte, nagy érdeklőséget keltett, úgy, hogy a terem zsufolásig megtelt közönséggel, melyben a szépművészetben erősen képviselve volt. Különösen érdekes volt a felolvasás első része, melyben felolvasó a színészettről szót, esetlegesen fejlődését a legrégebb időktől — az olympusi játékoktól — kezdve. A második rész már általánosabb volt, s nem mindenben értünk egyet felolvasóval, különösen abban nem, hogy a színésznek nincs társadalmi állása. Azt hisszük, hogy felolvasó maga sem hiszi ezt el, mert tapasztalatból tudhatta, hogy mindenkinek van társadalmi állása, de legtöbnyire csak annyi — a mennyit megérdemel. A felolvasás különben tetszett s a közönség élénken megjelenezte.

Sorozás. Pécs. sz. kir. város védköteles korba ért ifjainak sorozása márczius 5. 6. 7. és esetleg 8-ik napján fog megtörténni. Mint polgári elnök A idinger polgármester, kir. tanácsos lesz jelen, a közös hadsereg részéről pedig báró Kordon es. kir. őrnagy és a m. kir. honvédség részéről Horváth honvédségi alezredes lesznek az elnöklők.

A jégpályáról. Vigan voltak elmúlt vasárnap a jégpályán. Az egylet választmányára gondokodva afelől, hogy a tagok néha más szórakozást is leljenek, a katona zenekart hozatta le. Az eszme helyes volt, mert nem csak hogy a költség megtérült a belépti díjkból, de még tisztá haszon is maradt. A kedv igen magas fokot mutatott, bár az erős szél és sima jég sokszor megdöntötték a mulatókat, kik már egy 16 párból álló franczianegyves lejtésére vállalkoztak s azt végbe is vitték.

Táncvizsgalom. A pécsi es. kir. 52-ik, Frigyes főherczeg nevével viselő gyalog-ezred egyévi önkénytesei, folyó évi február 3-án, a helybeli „Rudolfínus“ javára a „Hattyu“ termekben jótékonycélu táncestélyt rendeznek. Kezdeté fél 9 órakor. Személyjegy 1 frt. 50 kr, családjegy 4 frt. Felülfizetése a jótékonycéll érdekében köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Jegyek a táncestély napján a Lyceumban

(II-ik emelet, olvasókori helyiségben), este pedig a pénztárnál kaphatók. (A t. hölgyek kéretnek minél egyszerűbb ruhában megjelenni.)

Gyógytár eladás. Kunz Nándor gyógyszerész, mint biztos forrásból halljuk, gyógytárát Baláz s Odön miskolczi gyógyszerésznek 28000 forintért eladta. A vevő február hó elején veszi át a gyógyszertert.

Járványos betegségek. A zordon hideg idő beálltával a gyermekek közt a megbetegedési esetek nagyon szaporodtak. Nevetesen a közel Vassas községben a dyphteritis lépett fel nagyobb mértékben. Hásságyon pedig a vörheny uralkodik, úgy hogy mindkét helyen egyéb, a terjedést meggátoló övrendszabályok mellett, az iskolák bezáratását is el kellett rendelni.

Árviz Pécsért. Ez első pillanatra paradox állítás valóságáról meggyőződhetik mindenki, akit utja városunk azon utcaiba vezet, melyek közepén vízfolyás van. E folyókákban a víz megfagyott s nem engedi az utána jövő víz szabad lefolyását, mivel pedig, tudvalevőleg a víz hegynek nem folyik, tehát kitér s elárasztja a járdákat. Ilyen többek között a Flórián-utca, hol az utcatisztítók hanyagsága folytán az egész utca „ártér”, s az árviz „hullámai” már a házak falait nyaldossák. Több tisztaságot! Halálozások. Br. Gervey Adolf f. hó 21-én este 7 órakor, hosszas betegség után 65 éves korában Pécsért elhunyt. Temetése nagy részvét mellett tegnap délután volt. Fent János németbolyi községi tanító f. hó 16-án 36 éves korában hosszas betegség után jobblétre szederült. A boldogult hült tetemei nagy számu közönség, gyászoló rokoni és tanítványai kíséretében e hó 18-án tetettek örök nyugalomra. Koporsójára szép koszorút tett a mohácsi tanítótisztület és a helybeli dalárda. Béke poraikra!

Színházi hírek. Faludy Antal, Pécs város közönségének egykori kedvenc szerelme színesze, a nemzeti színház tagja, Pécsre érkezett. A vendég ma lép fel először a „S-ik pont” és „Gringoire”-ban. Műsorának darabjai még: „Kaméliás hölgy”, „Egy szegény ifjú története”, „A szép marquisné” és „Haramiák”. Azt hisszük, hogy városunk egykori kedvencét szükségtelen a közönség figyelmébe ajánlanunk.

Hirdetmény. Melynél fogva alulírott városi tanács részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1883. évre érvényesített házbéradó-lajstrom az 1876. évi XV-ik t. cz. 16-ik §-a, illetve 29. §-ának rendelkezése szerint, — a városi pénztári hivatalban olyó hó 21-től számítandó 8 nap alatt, vagyis folyó hó 29-ig bezárólag közszemlére kitéve lesz, a mely minden érdekelt által a hivatalos órák alatt betekinthető. Megjegyeztetik, hogy a netán szándékba vett felfolyamodványok az említett határidő alatt — a pénztári hivatalban — főpénztárnok urnál nyújtandók írásban és okmányoltan be; később benyújtott felfolyamodványok figyelembe nem vétethetnek. Pécs szab. kir. város tanácsának 1883. évi január hó 19-én tartott üléséből. Pécs sz. k. város Tanácsa.

Megrendszabályozva. Lapunk egyik legutóbbi számában megjelent cikknek, mely az ugynevezett „Viehmarkt”-okról szólt, meg volt a maga eredménye. Örömmel constatálhatjuk, hogy a rendőrség egyszer már megrendszabályozta ez erkölcsrontó mulatságokat, amennyiben szigorú parancsot adott ki közegeinek, hogy minden legesekeylebb, az erkölcsbe vágó kihágást akadályozzanak meg. Ennek következtében „külön-báldudósítónk” jelentheti, hogy a multság, nem is multság, de inkább szomorúság volt, a mi biztos jele annak, hogy ez a mód fog leginkább oda hatni, hogy városunk e szegényfoltja jövő évben már csak a múlt emléke legyen, s mint legenda csakis a mosogató táj lyrájában foglalandja el megérdemelt helyét.

Mágocsról írja rendes levelezőnk: A mágocsi fiatalság egy itt felállítandó nép-

könyvtár javára f. hó 13-án bált rendezett, mely fényre és sikerre nézve minden várakozást fölülmult. Ott volt egész Mágocs s a heghát intelligenciájának nagyobb része s különösen a legdiszesebb hölgykoszoru. Tamás, dombóvári cigány húzta kivirradt. Szünóra után füzértáncz volt. Ily minden tekintetben sikerült multság rég volt Mágocson. Mindnyájunk óhajtása, hogy ne lett legyen utolsó e farsangon. — A jótékony czél tekintetéből felülfizettek: Szepelt János esperes 5 frt, Riemer Elek sásdi kir. járásbíró 2 frt, Bach János 2 frt, Flaschics József 2 frt, Balázs József 2 frt, Ozv. Fischer Christina 1 frt, Tarnóczy Lajos 1 frt, Jilly Ignác 1 frt, Honig Mór 1 frt, Honig M. L. 1 frt, Horváth Jenő 1 frt, Kjerese Miklós sásdi kir. aljárásbíró 1 frt, Honig Zsigmond 1 frt, Flaschics Róbert 1 frt, Baumann György 1 frt, Schumann István 1 frt, Katicus József 1 frt, Bach Gyula 50 kr. Flaker József 50 krt.

Kincésások: A lancesuki jegyző szőlejeben — állítólag mohácsi emberek — kincset keresvén, több nagy gödröt ástak és az által a szőlőt tetemesen megrongálták. A vizsgálat megindított, de a siker érdekében egyéb adatok egyelőre titokban tartanak. Mondanunk sem kell, hogy az illetők kincset nem találtak.

Különfélék.

Hogy kell behajtani az adósságot? Sok mesterembert fog megörsülni annak a most feltalált új módszernek, mely szerint az adósságot könnyű szerével lehet behajtani, s melynek eszméje egy derék bécsi „lábtyümmivész” agyában fogamzott meg. Ennek a mi emberünknek volt egy adósa, a ki 1879-ben csináltatott nála czípőt s azóta feléje sem nézett többé. Küldhetette annak a nyakára a számlát akár hányszor, színet se látta a pénznek. Egyszer azután nagy dolog ötlött eszébe: fogta magát, s a számlát szépen kitette a kirakatba, minek utána aláhúzta a dátumot: 1879. jan. 20-án. Az arra menők egytől-egyig megállottak, bámulni a kifizetetlen számlát, s pár óra muiva valóságos bucsujárás támadt a bolt előtt. Természetes, hogy mihelyt az adós híre hallotta a dolognak, rögtön sietett megfizetni a czípő árát; csak így vándorolhatott a számla a kirakathól zsebébe.

Bosznya fővárosában. Szerájéjében mult esztőtörtökön a főtörvényszék épülete kigyuladt s az egész felső emelet, az ülésterem, a berendezés, a könyvtár és a pöriratok elégték, csak az ígató hivatal maradt sértetlenül.

A bortermés Európában. Franciaországban átlag véve évenként 42 millió hectoliter bor terem. Ezután következik Olaszország 30 millió, Ausztria-Magyarország 23 millió, Spanyolország 20 millió, Portugal 5 millió, Németország 4½ millió, Svajcz és Görögország valamely 1—1 millió felül, Rumánia 1 millió alul és az Oroszbirodalom ¾ millió hectoliterrel.

A női tulajdonjog. Angliában új év napján új törvény lépett érvénybe: az ugynevezett „Married Women s Property-Act,” mely szerint a férjes asszony minden olyan szerzeménye, melyhez a házasság tartamának ideje alatt jutott, saját tulajdona marad. A törvény értelmében nem szabad a férjnek hozzá nyulni, sem pedig a feleség hozományához, ennek beleegyezése nélkül.

Beküldeztet. A „Pester medic. Presse” írja a legközségesebb köhögés veszedelmessé válhatik, tehát tanácsos a legkisebb s legjelentetlenebb hurutnál egy kellemes szerit használni, mely az emésztést nem akadályozza, az Egger-féle pastillák e czéla kitűnőnek bizonyultak, amennyiben a köhögési inger eltávolítják

előidézik a nyálka vetést és nem idéznek gyomorsarat. Egy eredeti doboz 25 kr., 50 kr.

Gyomor baj ellen Egger fia gyógyszerkurgyáronak sikerült kellemes ízű pastillákat készíteni, mely emésztés hiány, görvény, halványaság, ismétlődő főfájás ve köbetegek ellen igen meglepő jó hatással bírnak. Egy eredeti doboz utasítással együtt 30 kr. városunkban raktáron követendő gyógyszerész urnakál Kunz Nándor, Kovács M. Sipőcz és Irgalmas szerzett gyógyszerárban.

A kereskedelmi bál.

(Január 20.)

Kedves Paula!

Egy hét ép elég idő arra, hogy a fádalmakat kipihenve, újra áldozunk Terpszyhorenek.

Mert nálunk így van, ahány hét, legalább is annyi bál. Három már a múltnak emléke s még hátra van körül-belül ugyanennyi.

Az elmúltak legutolsója, de mondhatni egyik legelsője volt a kereskedelmi bál, mely hetek óta élénk megbeszélés tárgya volt a városban.

„Látogatott lesz-e? nem lesz-e deficit?” „Lesz-e cotillon, hogy lesz diszitve?” ezek voltak általánosságban a kérdések, melyekkel a tánczedvelők a bizottságot s egymást ostromolták.

Azok persze, mint előzőeken y rendezők — nem árultak el semmit, hogy az érdeklődés ne lohasztassék s a kíváncsiság megmaradjon.

E czélukat el is érték, mert midőn szombaton reggel kiütették a „Hattyu”-ra a két nemzeti lobogót, a közönség azon része, mely nem szándékozott a bálba elmenni, bucsút járt fel a terembe, hogy legalább a folyó diszitési munkákat megtekinthesse.

A terem gyönyörűen és izléssel van kiöltözötve. Falai fehér-arany díszben ékeskednek, s a terem megnégyszereződik a tükrök fényében.

A közönség 9 óra után kezd szállingózni, majd tömegesen jó, úgy, hogy a rendezőség 16 tagja alig győzi a nőket bevezetni. Minden hölgy egy táncrendet kap, mely izlésezen kiállított könyv, hátlapján a kereskedő, pardon! a kereskedelmi emblemeval. A bálanya már 9 óra előtt megérkezett s jöttét a katonazenekar tussal, a cigány pedig az obligát „Pákóczy”-val üdvözli.

A tánc megered s gyönyörűségezen folyik, bár néha egy-egy carambolage is fordul elő, de ez, jellegét tekintve a bálnak, csak a jókedv fokozásához szolgál.

Kedélyesség s pompa! E két fogalom a jelszó, mert kedélyes polgáraink, (a bál tulnyomó contingense) pazar fényűzéssel léptek fel. Nehéz e két fogalmat egyeztetni, — de itt megtalálták: „Columbus tojását” hogy kell felállítani, anélkül, hogy feldülné.

A csárdást keringő követi „Merkur fia” czim alatt, — Borovits Károly pénzügyi titkár szerzeménye, ez ügyes táncdarab, melyet nem hiában ajánlott fel a rendezőségnek. Egész élvezettel táncoltak reá s újráztattak nehányszor. A második zenei újdonság szintén helybeli termék anynyiban, hogy Saha n karmester szerzte, zime: „El fog ad má nyok.” A keringő maga, sokkal jobb, mint neve.

Es most asszonyom, áttérek tulajdonképeni ígéretemre, s írok a nőkről — a nőnek.

Már említettem, hogy nagy volt a pompa. Azt ne kívánja tőlem, hogy részletezzem, mert elhibeti, nagyon halavány képet adhatnám.

Az első négyesre, melyet 70 pár tánczolt, — nem kaptam tánczosnót, oly nagy volt a kereslet.

Egyrészt jól van így, mert megtehetem jegyzeteimet, melyek Önt érdeklik.

Nem tudom, miért érdeklik, — de nem kérdzem. Visszavonulok tehát a boudoir-ba s Önnel csevegek — szellemileg.

Nézze azt a két hatalmas colonnét, melyben oly kedvesen váltakozik a férfiak fekete-szürke és a hölgyek választékos toilette-je. Kedvem kerekednék, száz lényű szörnyetgek lenni, hogy én tánczoljak mindnyájával egyszerre... „Haha!“ szinte hallom kacagását, melylyel azt mondja: „Irigység! ez azért van, mert nem kapott egy táncosnót sem“... S én beismerem, de hogy enyém legyen az utolsó szó, mégis azt mondom: „Jól van így, mert Ön nál lehetek. Igen, Önél s ez feledtet mindent, még a kikoszarztatást is, mely a legborzasztóbb — egy báli tudósítóra“... „Simple-chain!“ s mi kényelmesen végig nézünk boudoirunkból az előttünk elvonuló tánczosnókat. Mosoly ül mindegyik arcán s ez a báli barometer szerint tartós kedélyt mutat.

De ne vesztessük az időt, lássa, már is eltűnt néhány szemünk elől; de a többit, hogy tudósításon ne legyen hiányos, feljegyzem Önnek. Ime így következnek: Aronfy Riza, Lammer Ilka, Vízkelety Fennena, Thalerné, Drexler Ida, Böhmné, Taussig Zsigmondné, Hilscher Ilona, Vogl Irma, Simon Mariska, Skála Szerafin, Paulovits Aurelia, Hippmann Nelli, Hantossy Ilka, Lang nővérek, Draudt nővérek, Christen Hermin, Brutschy Janka, Kelemen Mariska, Schweitzer Irma, Engel Luisa, Engel Józsefné, Frenkl Mili, Wittenbarth Riza, Weszely Vilma, Dévényi Ivánné, Wertheimer Mathild, Taussig Arminné, Ullmann Károlyné, Spitzer Lajosné, Schapringner Mórné, Littke Camill, Schedel Ilona, Rattkovich Mari, Schapringner Gusztávné, Dietrich Margit.

Ime a nőkoszorú, melyből egy szép rózsza hiányzik: Ön. De nem! jó, hogy nincs itt, mert legalább mellettem van szímben s nem más karján.

Ismét eltérek tárgyamtól! Így az én ugyanis üres levelem, bár telve Ön utáni sóhajokkal, végtelen hosszú lesz, s ez untatni találná.

Még csak a bálányát Krautszakné urnót, s két kísérőjét, Stirling Arankát és Gillming Marit mutatom be. Ott ülnek az előtérben, körülvéve a fiatal-sággal, élénk Tibiassy bálelnökkel. A szünóra eltelté után a souper eszadás, ezután az ügyesen rendezett cotillon jött... melynek egyik figurája a kapukules volt. Ezekben kimaradási engedélyek voltak, bizonyos órákig, a kulesok szintén számozva voltak; az egyenlő számuak együtt táncolnak. Odajó hozzám egy kis jogász s a papirost forgatva, kérdi, hogy mit tesz ez? Megmagyarázom neki, mert sajnos nem tudott németül. No lám a német nyelv nélkül még a bálban sem lehet boldogulni... A cotillont ezután még számos tour követé, s így lassan-lassan megvirradt. A mulatók zajába, a zene csapongó hangjai közé becsodult a közeli templom 6 órai harangja, mely mintegy figyelmeztetéséül szólt, hogy mindenek, még a legvigibb mulatságnak is megvan — a vége... az én levelemnek is. Jó éjt asszonyom! vagy ha ébren van Ön, jó reggelt! a viszontlátásig!

Pali.

Névjegyzéke azon jöveőknek, kik a pécsi szegények számára adózásuk által magukat az 1883. új évi üdvözlésektől felmentetni óhajtották.

Nagys. Laubheimer Ferencz kanonok ivén: Dulánszky Nándor püspök 6 Excellentiája 100 frt, Sláby Ferencz v. püspök nprépost 10 frt, Fesztl Károly prépost kanonok 5 frt, Troll Ferencz apát kanonok 5 frt, Girk Alajos kanonok 5 frt, Zinko István apát kanonok 5 frt, Pollák János apát kanonok 5 frt, Dobszay Antal prépost kanonok 5 frt, Szeifricz István prépost kanonok 5 frt, Laubheimer Ferencz apát kanonok 5 frt, Lechner János tisz. kanonok 2 frt, Zányi György subregens 2 frt,

Wurster József hittanár 1 frt, Köhler Ferencz hittanár 1 frt, Szilvek Lajos hittanár 1 frt, Dreven Ignác spirítuális 1 frt, Germán János karkáplán 1 frt, Körmenty Károly karkáplán 1 frt, Walter Antal pápai kamarás 5 frt, Frantich A. szászki jegyző 2 frt, Keserics Ferencz püspöki szert. 1 frt, Prantner Ferencz kark. suc. 1 frt, összesen 169 frt.

Ft. Gymnasiumi igazgatóság ivén: A pécsi zircziek háza 10 frt.

Stirling István ivén: Özveggy Stirling Mária 1 frt, Stirling István 3 frt, összesen 4 frt.

Mendlik Agoston plébános ivén: Koronay urnó 6 nagysága 2 frt, Neumann 6 nagyság családja 1 frt, Bészl Ferencz 1 frt, Mendlik Agoston 5 frt, Kelemen K. tanár 60 kr., Hoffmann József 2 frt, Kremling Károly 1 frt, Hartner István 5 frt, Hölbling Julia urhölgy 2 frt, Cséby nővér urhölgyek 5 frt, Held Gusztáv 1 frt, Hölbling Czirer Mária urnó 1 frt, Hölbling Viktor 2 frt, Hölbling Józsefszky Terka urnó 1 frt, Kamerer Hölbling Terka urnó 1 frt, Hölczl N. 2 frt, Uray Makrén urnó 2 frt, összesen 34 frt 60 kr.

Joglyceumi igazgatóság ivén: Dr. Szeredy József jogtanár 2 frt, Dr. Lukács Adolf jogtanár 50 kr., Rézbányai János pápai kamarás 2 frt, N. N. 1 frt, Dr. Bors Emil 1 frt, Schaurek Bódog jogtanár 1 frt, összesen 7 frt 50 kr.

M. k. 22. sz. honvéd gyal. dandár parancsnokság ivén: Jelecsik Sándor dandár ezr. 5 frt, Pintér M. hadnagy 1 frt, Horváth alezredes 2 frt, Rencz főhadnagy 1 frt, Halász százados 1 frt, Dr. Fáy-Kiss ezredorvos 1 frt, Füspök főhadnagy 50 kr., Szöllősi hadnagy 1 frt, Lang 6 nagyság 1 frt, Széllőssy százados 1 frt, összesen 14 frt 50 kr.

Warga Ferencz belv. igazgató ivén: Warga Ferencz igazgató 1 frt, Mihálovics Antal tanító 50 kr., Farkas Irma tanárné 30 kr., Ujváry Emil tanárné 30 kr., Soostó Gyula tanár 1 frt, összesen 3 frt 10 kr.

Mihálffy Lajos püspöki urad. számvevő ivén: Dulánszky Adolf püsp. jószág inspector 5 frt, Hinka László püsp. urad. ügyv. 5 frt, Mihálffy Lajos püsp. urad. szám. 3 frt, Sommer Antal ispán 1 frt, Mundy Miklós 1 frt, összesen 15 frt.

Nagy György seminariumi tisztartó ivén: Nagy György 2 frt, Papp József 50 kr., Práger János 1 frt, Mihálovics Endre 50 kr., Borza Ignác 20 kr., Kozma Ignác 50 kr., Mihálovics István Kozma János 50 kr., Opperman Mihály 50 kr., Mühl Mihály 40 kr., N. N. 50 kr., N. N. 40 kr., összesen 7 frt 50 kr.

Bányatelepi plébánia ivén: W. J. 50 kr., Littke Ferencz 1 frt, Braun Manó 2 frt, Bleudorf 50 kr., Werner 1 frt, Csukly S. 1 frt, Reumag 30 kr., Hellul E. 30 kr., Rinnang M. 30 kr., összesen 6 frt 90 kr.

Pécs szigeti- külvárosi népiskola ivén: Pécs sziget-külvárosi népiskola adománya 3 frt 20 kr.

Rozsics budaikülvárosi igazgató ivén: Rozsics Sándor 50 kr., Klesch N. János 30 kr., Germán István 40 kr., N. N. 30 kr., Nyers Angyalka 50 kr., Borsy György 60 kr., Sirisaka Andor 50 kr., L. G. 30 kr., Czinik Róza 30 kr., Dobra Imre 40 kr., összesen 4 frt 10 kr.

Horváth Antal takarékpénztári igazgató ivén: Czirer József földbirtokos 5 frt, Takarékpénztár 10 frt, Erreth Antal 2 frt, Rédeky Alajos Pik Imre 2 frt, Dr. Hölbling főorvos 3 frt, Dr. Koráris Károly főorvos 2 frt, Szauder Gusztáv ügyvéd 3 frt, Egri József ügyvéd 2 frt, Weidinger Ferencz 2 frt, Liki János ügyvéd 1 frt, Lechner Antal 1 frt, Ferencz István 1 frt, Eibach Emil 1 frt, Horváth Géza 1 frt, Horváth Antal 3 frt, Mayer Nándor 3 frt, összesen 43 frt.

Eiser János kereskedő ivén: Br. Majtényi Józsefné méltós. 5 frt, Özv. Cseh Antalné nagys. 5 frt, Br. Majtényi József 2 frt, Valentin Károly 1 frt, Eizer János 1 frt, összesen 14 frt.

Gyenes Pongrácz ivén: Gyenes Pongrácz 1 frt, Hohmann Lajos 25 kr., Linnek Péter 20 kr., Hámbök Ede 10 kr., Beer Endre 20 kr., Pintér Károly 20 kr., N. N. 20 kr., Névtelen 10 kr., Névtelen 10 kr., Vanis 50 kr., N. N. 10 kr., Brodsky Béla 20 kr., Szauder Gusztáv 1 frt, Koszér János 20 kr., N. N. 10 kr., Gy. P. 20 kr., N. N. 20 kr., Grünhut Ignác 50 kr., Geyer 50 kr., N. N. 20 kr., Ritkay János 10 kr., Szakvály 40 kr., N. W. 20 kr., Ifj. Engel Adolf 50 kr., Z. S. 20 kr., N. N. 50 kr., Németh 50 kr., Kertvélesy József 20 kr., Vimmer György 20 kr., Varga Jenő 20 kr., Marits Imre 1 frt, Lammer Károly 20 kr., Rák M. 40 kr., N. N. 20 kr., N. N. 30 kr., Ruschka 40 kr., összesen 11 frt 45 kr.

M. kir. kataszteri igazgatóság ivén: Br. Skerlecz Károly és neje 3 frt, Özv. br. Hrabovszky Izabella 2 frt, Sombor Győző és neje 2 frt, Ruvald József 1 frt, Kárász István 1 frt, Meinholdt Rezső 1 frt, Radenich Géza 1 frt, Skála Venczel 1 frt, Wanecsek Kajetán 1 frt, Pigethy Lajos 1 frt, Izsák Ödön 1 frt, Weber Ede 50 kr., Joós József 40 kr., Kóbor János 1 frt, Hajnik János 1 frt, Sailer György 1 frt, Bodor Imre 50 kr., Ruvald Ferencz 50 kr., Schwarzer József 20 kr., Popovich Gyula 20 kr., Krisanich Géza 1 frt, Czeglédly Ti-vadar 20 kr., Veres Vince 50 kr., Fischer Nándor 1 frt, összesen 23 frt.

Arary hajó vendéglő ivén: Müllher Alajos 2 frt, Orf Gáspár 1 frt, Reisch János 1 frt, összesen 4 frt.

Sillay József vendéglős ivén: Sillay József 1 frt, Dämpf Károly 50 kr., összesen 1 frt 50 kr.

M. k. főreáltanodai igazgatóság ivén: Dischka Győző id. igazgató 2 frt, Koszka György tanár 1 frt, Péter János tanár 1 frt, Imrei János tanár 1 frt, Requin Géza tanár 1 frt, Irinyi Sándor tanár 50 kr., Földváry A. tanár 50 kr., Bokor Ferencz tanár 50 kr., Bodány Károly tanár 50 kr., Markasy Zsigmond tanár 1 frt, Dr. Gereze Péter 1 frt, összesen 10 kr.

Jeskó Lajos ev. lelkész ivén: N. N. 20 kr., N. N. 50 kr., Steinmetz 50 kr., Csilla 20 kr., Neuman Ede 40 kr., Obetky 20 kr., Jeskó Lajos 1 frt, összesen 3 frt.

(Folyt. következik.)

Színház és művészet.

Pénteken Csiky „Kaviár“-ja ismételtetett, ezuttal gyorsabb előadásban, mi a darab előnyére történt. — E darabban mutatta be magát Bokor Katicza, ki tekintve azt, hogy most lépett fel először nagyobb színpadon, a három oldalulag képzett nővendék leányt igen ügyesen alakította. Sándor, Bokor és Gaál Hermin, különösen utóbbi, a volt léghajós nő exoticiusnaiv szerepében, elismerésre méltóan működtek, ugyszintén a mellékszereplők is. Nem mulasztatjuk el e helyen a színügyi bizottság figyelmébe ajánlani a diszleteket, mert például e darabban is vajmi nehezen esett elképzelni, hogy a megszokott „királyi terem“, egy személy szállító gőzhajó alvó helyiségévé mikép változott át?

Szombaton teljesen leszállított napirakkal, mégis üres ház előtt adatott: „A kis herceg.“ Színészeinken szemmel látható volt a kedvetlenség, sőt az indispontitás nagyon is kirívóan mutatkozott. Pálffy Nina az első felvonás duettjében oly annyira zavarba jött, hogy parthíjának e részét Kissné emelte el. A karok nem vágtak össze, a nőikar nagyon gyenge volt, s a férfikar erőltetett, túlhangos tenorja zavarta az összhangot.

Vasárnap, a népszínház pályázatán dícséretet nyert „Ibolyás leány“, Kaza-

liczky Antal népsziműve került színre. A darab meséjét itt nem produkálhatjuk, mert tárgya olyan, hogy tisztos társaságban említeni sem lehet. Oly színmű, melyben az erény csak véletlen útján nyer diadalmat a becstelenség felett, nem lehet lapunk keretébe illő megbeszélésnek tárgya. Különböztetés elítélte a darab akkor, midőn a közönség szemmel láthatólag boszankodott komikumán, s kacagott drámái jelenetei felett, melyek az abszurdumok keverékei. E darabra egész bátran alkalmazni lehetne ama bizonyos miniszteri rendeletet, mely a fércművek s erkölcsrontó szindarabok előadását betilthatónak mondja. (==)

Közigazdaság.

1882. évi termésünk.

A földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium már összeállította mult évi termésünk adatait. E szerint termett:

Gabona félék:	holdon	átlag	összesen
			m. m.
buza	4018910	8.71	35012007
őszi rozs	1823518	6.58	12361633
tönköly	6029	8.55	51550
kétszeres	355132	7.69	2732006
tavaszi buza	316229	6.74	2182490
" rozs	67841	6.55	145421
őszi árpa	105543	8.09	853804
tavaszi árpa	1581647	7.67	12129107
zab	1735623	5.34	9276774
köles	75865	5.79	439550
tatárka	30133	4.84	145779
magbúkköny	79374	6.98	553716
bab, borsó, lencse	68690	5.62	485850
összesen	10264434	6.86	76518487
Kapás növények:			
kukoricza	3291228	8.59	28266956
burgonya	670444	34.79	23321543
czukorrépa	56682	118.98	6744175
tak. répa	116501	163.81	19084009
összesen	4134855	81.04	77416683
Keresk. növények:			
őszi repeze	157762	3.90	615044
tavaszi repeze	7990	4.61	36817
dohány	107610	6.52	702016
lenmag	18536	2.73	50637
lenfonal	—	2.37	44022
kender mag	113051	3.74	423102
kenderfonál	—	3.94	444964
összesen	404949	4.97	2316602
Takarmány félék:			
lucerna, lóhere	315648	20.48	6464861
bükköny, mohar	306095	15.27	4673819
rét- és gyepszéná	4552367	12.22	55627419
összesen	5174110	—	66776099

Az ugar területe: 3750065 hold volt.

Összes terület volt tehát **23.728,513** hold. Ebből gabnafélék hüvelyesekkel bevetve 43.35%, kapás növényekkel 17.43%, kereskedelmi növényekkel 1.70%, takarmányfélékkel 21.68% volt. Az ugar területe 15.84%.

Irodalom.

„Koszu” a Petőfi-társaság heti közlönye január 21-iki száma következő érdekes tartalommal jelent meg. A da elbeszélés írta Bodon József, Egy új sirnáló költemény írta Tóth Endre. Őszi verőfény regény írta Margitay Dező. Arany János emlékezete írta Névy László. Irodalom, Vereshagin képei, Vegyesek. Előfizetheti egy évre 8 frjtával Aigner Lajosnál Budapest IV., váci utca 1.

Az „Ország-Világ” heti kiadásának 4-ik füzeté gazdag tartalommal megjelent s hozzánk bekeletett. Mi mindig s újra csak azt mondhatjuk, hogy ugy szerkesztésére, valamint belső tartalmára nézve egyedül képes szépirodalmi lap, mely bármely külföldi hasonmással lappal a versenyt kiállja. E szám is a legérdekesebbtől, s művészi illusztrációkkal telt tartalommal kerül az olvasó elé. Képei közül Mária Valéria főhercegnő kedves és sikerült arcképeit hozza, Auersperg Aglaja hercegnővel; hatásos és remek kivétel kép a

„Bál az udvarnál”; a „Pusztaszeri rom” és a „Magyar Pantheon” is érdekesítő tanulmányok; továbbá hoz néhány képet az állatvilágból, s végül Szernay festménye után készült fametszvényt. „Csak nem pihenni!” A képekhez aránylag kellő hatásban van a szöveg is megírva, mely kezdetén Mária Valéria főhercegnő életét és gyermekkorát a leghevibben festi: ezután Karlovsky Endrének „Gyógyulás” című kedves költeménye, mely magában is emelne a lapnak érdekes és mulattató tartalmát. „A migraine mint háziasító” Csengey Gnsztáv eredeti beszélye, mely egyedül az „Ország-Világ” részére lett írva, nem fogja elmulasztani az olvasó figyelmét. Képmagyarázatok, leírások, Relle Iván, a „hét története” a „tengerész miniszter”, Bellagh Lajostól. „Észlelet és képzelet” K. Tóth Kálmántól zárják be a lapot, s meg vagynak győződve, hogy a legjobb kedéllyel teszik félre a kiolvasott 4. számot! Ára a csinosan kiállított képes hetilapnak negyedévre 2 frt 50 kr. fél-évre 5 frt, egész évre 10 frt. — Előfizet, hetni Wil-csens és Waidl kiadóhivatalában, Budapest, koronaherceg-utca 3. szám.

Törvényszéki csarnok.

Előadott polg. ügyek.

Kissfaludy Imre tszéki bíró.

Január 16-án.

5452/p.882. Gurianacz Orsolya és Gurianacz Maria — Gurianacz Fülöp és Gurianacz János ellen, ingatlanok birtoka és használatá megítélése iránt.

5989/p.882. Gurianacz Fülöp — Gurianacz Orsolya férj. Kollár Vinkoné ellen, ingatlanok tulajdonjoga megítélése iránt.

128/p.882. Dézsi István és neje — Szujkó János ellen, ingatlanok birtokjoga megítélése iránt.

Vésey Rezső tszéki bíró.

1871/p.882. Petre Antal, Petre Julia Varga Istvánné, Petre Rozsa, Balázs Józsefné — özv. Petre Péterné szül. Szücs Teréz, Magyar János, Magyar Éva és több mohácsi lakos ellen, örökség iránti keresetük.

3618/p.882. Traberl Ede és neje Schütz Erzsébet — Heil Gáspár (idősb.) ellen, ingatlan birtokba bocsájtása iránt.

183/b.883. Jozsa Katalin Szücs Istvánné — öreg Szekeres György ellen, birtokba bocsájtás stb. iránt.

Január 18-án.

Vésey Rezső tszéki bíró.

2231/b.882. Deutsch Lipót — Princez Albert és neje, Hummel Borbála ellen, ügyvédi díj, stb. iránt.

Előadandó bünt. ügyek.

Január 24-én.

7393/b.882. Bosnyák János és társai ellen, okirat hamisítás miatt.

7438/b.882. Balázs István ellen, lopás miatt.

Január 26-án.

6097/b.882. Lőrincz János és társa ellen, halált okozó súlyos testi sértés miatt.

321/b.883. Gosztonyi Péter ellen, lopás miatt.

Január 27-én.

7998/h.882. Bódis János és Szabadi János ellen, orgazdaság miatt.

Kitűzött árverések.

Január 26-ára 21742. számmal Márton István ellen, háza udvartérrel és egy szőlővel a bánomban.

Február 14-ére 24595/82. számmal Horvát Sütke Mihály ellen, a pécsi 4724. számú tjkvben felvett birtoknak felére.

Márczius 6-án 23179/2. számmal Lesnyik József és neje ellen szőlők és szántóföld.

Márczius 12-én 25853/82. számmal Krizsanics Géza önkéntes árverése a pécsi 2485. számú tjkvben felvett ház, udvartér és kertre.

Idegének névsora.

Mátyás király: Vaisz Mórincz utazó Budapest, Schipet János posta hivatalnok Herceglak, Ivánovits Sándor biztosító, Bácska, Manderer Károly utazó, Grác,

Scheibner J. ügyvéd, Hidas, Baunher János magánzó, Simontornya, Rosenthal és lánya kereskedő, Mohács.

Vadember: Selentreid János utazó, Pécs, Vaisz Károly utazó, Bpest, Payr Antal birtokos, Bpest, Kiélt János ügyvéd, Mohács, Krausz Lipót kereskedő Paks.

P i a c z.

Pécs, január 22-én.

Gyakori de jelentéktelen árhullámzás mellett szilárd üzletünk volt búzában ez utolsó héten; a különbözőség egyik napról a másikra hol néhány krajczárral fel, hol lefelé hajlott, míg a zárlatárak a megelőző hét jegyzeteivel összeváltak. — A kínálat javult ugyan, de annyira még nem, hogy malmaink tartózkodó állásának támpontul szolgálhatna.

A szombati piacon jó felhozatalnál elkelt:	búza	frt 8.60 és frt. 9.20 közt
rozs	6.60	6.70
kétszeres	6.90	7.10
árpa	6.50	7.—
zab	5.80	6.—
szemes tengetri	5.50	5.60

Határüzleti zárlatárak:

Budapestben:	szokványbúza tavaszra frt 9.60 és frt 9.67	özsre	10.67	—
	szokványzab tavaszra	6.56	6.58	
	tengetri május-juniusra	6.16	6.18	
Bécsben:	szokványbúza tavaszra	10.12	10.15	
	szokványzab	7.—	7.02	
	tengetri május-juniusra	6.58	6.60	

Közlekedés.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécsről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó. 28 p. délelőtt	5 óra 35 percz este
Pécsről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 percz reggel	10 óra 58 percz délelőtt
5 óra 50 percz este.	10 óra 7 percz este
Pécsről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 ó. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó. 20 p. reg., 5 ó. 36 p. d. u.
10 óra 34 percz este.	8 óra 47 percz este.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru és érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. januárus 23-án.

	Pénzbeli arfo.
1 Magyar aranyjárdék 6%	118 30
2 Magyar aranyjárdék 4%	85 40
3 Magyar papírjárdék k 5%	84 65
4 Magyar vasuti köles ön.	134 50
5 Magyar földterhelmentesítési kötvény.	97 75
6 Temes-bánati	97 —
7 Erdélyi	97 50
8 Magyar szőlődezsma váltásági	97 75
9 Magyar nyerevény sorsjegykölcsön	113 75
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	108 76
11 Osztrák járadék papírban	77 10
12 „ „ ezüstben	77 85
13 „ „ aranyban	95 75
14 Osztrák-magyar bankrészevény.	830 —
15 Magyar hitelbank részvény.	274 52
16 Osztrák hitelintézet	280 80
17 Cs. és kir. arany	5 64
18 20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9 51
19 Német birodalmi márka	58 75

Laptulajdonos: Fekete Mihály.
Felelős szerkesztő: Bodó István.

Nyilt-tér.

Kepes Kálmán Pécssett,

Széchenyi-tér, Zsolnay-féle házban, ajánlja dásan elátott, raktárát, melyben nagy választékban kaphatók mindentéle posztó, selyem és gyapot-ruhakelmék Long, schawl-ok és kendők; továbbá Rumburgi-Hollandi- és Créasz ezérna-vásznak, asztal nemiek, canafász és ággyerítők, valamint minden ideényre mindennemű kész női-köpenyek, bundák és otthonkák, (Jaquet.)

a legjutányosabb árákon. Kaphatók mindenféle pokrócz és futószőnyegek is

